

**BUSINESS
FINLAND**

DATA, DATATALOUS JA KASVU: MISTÄ ON KYSE?

DAME-loppuseminaari, data-arvoketjut

Mikkeli, 20. marraskuuta 2025

Otto Vainio
Senior Advisor, EU Funding

otto.vainio@businessfinland.fi

+358 50 564 8954

An aerial view of a city street intersection, overlaid with a dense, semi-transparent layer of digital data. The data is represented by various symbols, including binary code (0s and 1s), hexadecimal characters (0-9, A-F), and other alphanumeric sequences, all in shades of blue and white. The background shows a busy urban scene with pedestrians, cars, and buildings, but the digital overlay is the primary focus, suggesting a theme of data integration in the physical world.

DATATALOUS ON TALOUDELLISTA JA
SOSIAALISTA ARVOA JOKA SYNTYY
DATAN HYÖDYNTÄMISESTÄ
- JA ENNEN KAIKKEA JAKAMISESTA

Datatalouden suomalainen paradoksi

Suomi on perinteisesti ollut **edelläkävijä innovaatioissa** ja **digitalisaatiossa** ollen mm ETLA:n **digibarometrin** historian ajan kärjen tuntumassa sijoilla **1-3**. Suomessa on useita innovatiivisia avauksia verkostomaisen datan jakamisen suuntaan.

Mutta...

- suomalaiset dataverkostohankkeet ovat edelleen pääosin **varhaisessa vaiheessa**, ja eurooppalaisittain vertailtuna **yrittösosallistujien** määrä on meillä **vähäinen**
- ETLAn mukaan vain **1%** suomalaisista yrityksistä **tekee** ns. **big datasta uutta liiketoimintaa**

Miksi Suomessa ei ole onnistu hyödyntämään datan KASVUliiketoimintamahdollisuuksia tehokkaammin?

Digibarometri 2023: Data, tekoäly ja talouskasvu

Mitä tuottavuuden asiantuntijat kertovat meille Suomen digitalisaatiosta erityisesti verrattuna Ruotsiin?

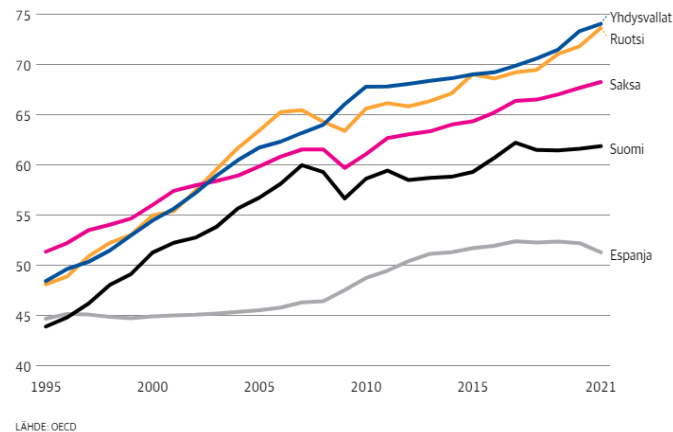

"Ruotsissa yritykset ovat osanneet investoida tuotannontekijöihin, jotka lisäävät tuottavuutta. Tämä on se iso juttu. Jostain syystä suomalaiset yritykset eivät ole osanneet hyödyntää digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia samassa mittakaavassa. Ruotsissa innovaatiot näyttäisivät syntyvän **digipalvelusektorilla**. Tuotteet voi **skaalata halvalla** ja arvonnäkö voi nousta nopeasti isoksi. Nyt pitäisi saada suomalaiset pk-yrityksetkin **innostumaan digitalisaation ja datan tarjoamista mahdollisuuksista**"

Heli Koski, tutkimusjohtaja ETLA

Suomi jää tuottavuudessa jälkeen kilpailijoista

Bkt:n volyymi työtuntia kohden
USA:n dollari, 2015, ostovoimakorjattu

"Tekoälyn ja koneoppimisen on ajateltu tuovan isoja tuottavuusloikkia, mutta aidosti tuottavuutta kasvattavien ratkaisujen ottaminen käyttöön on osoittautunut hankalammaksi. Loikka on tulossa, mutta uuden teknologian käyttöönotto vie aina aikaa. **Varovaisuus ja innostuksen puute** voivat muodostua pullonkaulaksi suomalaisyrityksissä"

Professori Robin Gustafsson, Aalto-yliopisto

"Ruotsin parempi **talouskasvu tulee tietointensiivisistä palveluista**. Siirtymässä teollisesta yhteiskunnasta digipalvelutalouteen olemme Ruotsia 20 vuotta jäljessä. Teollisten tavaroiden kysyntä ei kasva kovinkaan voimakkaasti. Markkinat on kyllästetty jo, ja **kysynnän painopiste on siirtynyt palveluihin**. Teollisuuttakin tarvitaan, mutta teollisuuden avulla ei käännetä koko kansantalouden tuottavuutta kasvuun, sillä teollisuuden osuus kokonaistuotannosta supistuu"

Emeritusprofessori Matti Pohjola, Aalto-yliopisto.

1

Suomi tarvitsee uutta kasvua

2

Radikaalia kasvua voi syntyä skaalautuvista digitaalisista palveluista – datataloudesta

DATATALOUDEN OHJELMAN TAVOITTELEMA MUUTOS

1. Tietoisuus; yritykset ovat sisäistäneet datatalouden mukanaan tuoman murroksen merkityksen liiketoiminnalleen

2. Muutos; yritykset ovat rakentaneet uusia kyvykkyyksiä joiden avulla voidaan hyödyntää uusien dataan perustuvien liiketoimintamallien potentiaali

Suomalaiset yritykset ovat **datan vaihdannan avulla** kehittäneet **uutta, merkittävää liiketoimintaa** kansainvälisille markkinoille

3. Ekosysteemit; Soveltuville toimialueille on kehittynyt **uusia datan vaihdantaan perustuvia ekosysteemejä** ja verkostoja

4. Kasvu; yritykset luovat uutta **taloudellista arvoa uusiutumisen ja uuden liiketoiminnan luonnin** avulla kansainvälisillä markkinoilla

Economic
growth

Competitiveness

Sustainability

Miten minusta voi tulla datataloustoimija?

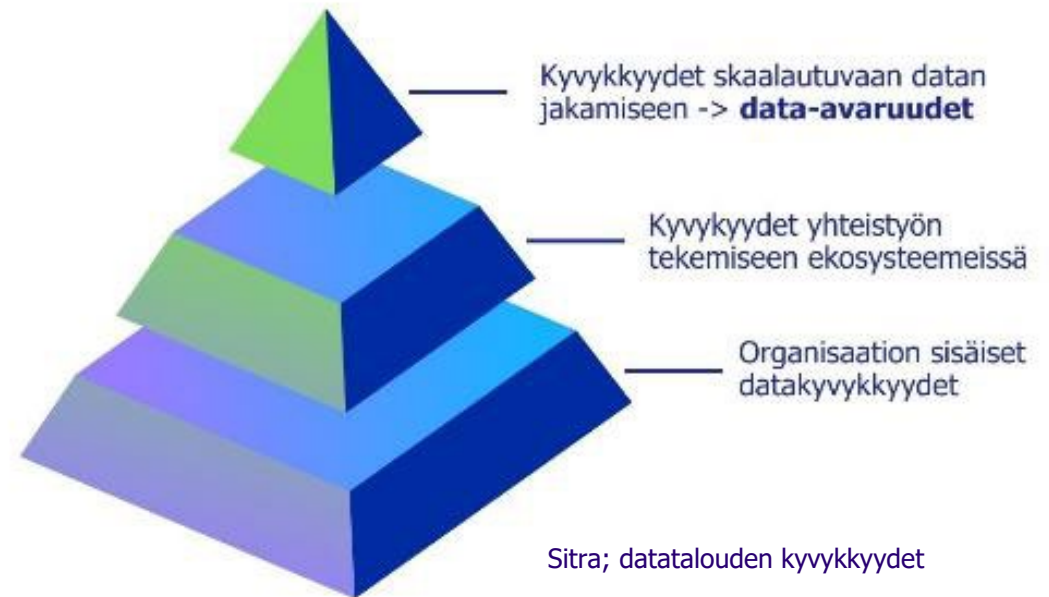
Datatalouden vaatimat kyvykkyydet – mitä tarvitaan

Datatalous ei ole rakettitiedettä. Se ei ole ATK-projekti tai ”IT:n asia”.

Datatalouteen siirtyminen on **muutosprojekti** joka vaatii **liikkeenjohdon osaamista, näkemystä** ja **sitoutumista**.

Datatalous tarjoaa yrityksille merkittäviä mahdollisuuksia tehostaa toimintaansa ja löytää uusia kasvun lähteitä.

Olipa kyse sitten tuotantoprosessien tehostamisesta, asiakasymmärryksen lisäämisestä tai päätöksenteon parantamisesta tai **kokonaan uuden liiketoiminnan luomisesta**, data on **arvokas resurssi** ja **kyvykkyydet sen hyödyntämiseen auttavat menestymään kilpailussa**.

Keskeiset organisaation sisäiset datakyvykkyudet

JOHDON DATAOSAAMINEN JA TIETOJOHTAMINEN

Yrityksen johdon dataosaaminen ja ymmärrys datan roolista ja tärkeydestä liiketoiminnan kehittämisessä on kaiken perusta.

Tietojohtaminen mahdollistaa paremman päätöksenteon, tehostaa toimintaa ja parantaa kilpailukykyä hyödyntämällä tietoa strategisesti.

DATAOHJATTU KULTTUURI JA DATAOSAAMINEN

Datalähtöisen kulttuurin kehittäminen on olennaista, jotta dataan perustuva päätöksenteko ja osaamisen kehittäminen juurtuvat organisaation kaikille tasoille.

Työntekijöiden kannustaminen datan hyödyntämiseen ja kehittämään dataosaamistaan on tärkeää. Tämä tukee innovaatioita ja parantaa organisaation kilpailukykyä.

TIEDONHALLINTA

Tiedonhallinta on yrityksen välttämätön datakyvykkyys, koska se varmistaa, että oikea tieto on saatavilla oikeaan aikaan päätöksenteon tueksi. Lisäksi se suojaa yrityksen tietoresursseja varmistaen tietoturvan ja säädösten noudattamisen.

Tähän tarvitaan organisatoriset rakenteet, käytännöt ja politiikat, jotka ohjaavat datan hallintaa ja käyttöä varmistaen uskottavuuden ja vastuullisuuden.

DATAINFRASTRUKTUURI

Datainfrastrukturi tarkoittaa kaikkia teknologioita, järjestelmiä, integraatioita, prosesseja ja ihmisiä, jotka ovat vastuussa datan hallinnasta, tallentamisesta, käsittelystä ja jakelusta yrityksessä. Data tarvitsee monen erilaisen osaajan yhteispeliä.

DATAN ANALYSOINTI JA VISUALISOINTI

Yrityksen täytyy ymmärtää dataansa ja osata analysoida sitä. Lisäksi tarvitaan työkalut ja kyvykkyudet datan visualisoimiseen ja raportointiin, jotta analyysi- ja tulokset voidaan esittää selkeästi niitä tarvitseville tahoille.

TIETOTURVA JA TIETOSUOJA

Yrityksen tulee olla kyvykäs suojaamaan dataansa ja varmistaa sen turvallinen käyttö että datatekeminen käyttö noudattaa lakeja, sääntöjä ja määräyksiä.

An aerial view of a city street with a blue tint. The ground is covered with a pattern of white binary code (0s and 1s). Several people are walking on the sidewalks, and a car is visible on the street. The overall theme is digital data and urban environment.

MIKÄ MAHDOLLISTAA DATATALOUDEN?

1. **Toimiva sääntelypuite** – datan jakaminen ja hyödyntäminen mahdollista
2. **Verkottuminen** – organisaatorajat ylittävä datan jakaminen ja hyödyntäminen
3. **Rohkeat avaukset ja riskinotto**
– liiketoimintamahdollisuuksiin tarttuminen ja vipuvarsien hyödyntäminen

1. Toimiva sääntelypuite

Datan jakaminen ja hyödyntäminen mahdollista

“The big five” – Dataa koskeva EU-sääntely

EU:n **digimarkkina-** ja **datasäädökset**, sekä **tekoäly-**, **digipalvelu-** **datanhallinta**–asetukset

Digimarkkinasäädöksen tavoitteena on varmistaa **digitaalisten palvelujen oikeudenmukaisuus sisämarkkinoilla** puuttamalla ”portinvartijoina” toimivien suurimpien alustayritysten epäoikeudenmukaisiin käytäntöihin.

Tekoälyasetuksen tavoitteena on varmistaa **tekoälyn turvallinen käyttö** asettamalla vaatimuksia tekoälyjärjestelmien kehittämiseen, käyttöönottoon ja käyttöön

Digipalveluasetuksen tavoitteena on **edistää verkkopalvelujen luotettavuutta** pyrkimällä torjumaan laitonta sisältöä, helpottamalla verkossa toimivien kauppiaiden tunnistamista sekä lisätä avoimuutta mainostamiseen ja sisällön moderointiin

Datanhallinta-asetuksen tavoitteena on **edistää datan liikkuvuutta ja hyötykäyttöä** säätelemällä organisaatioiden välistä datan jakamista ja hyödyntämistä

Datasäädös pyrkii edistämään **teollisen datan saavutettavuutta** eurooppalaisilla sisämarkkinoilla sekä tämän datan hyödyntämistä. Asetus koskee kaikkia toimialoja.

Datasäädös

Perinteisesti laitteiden ja palveluiden käytössä syntynyttä dataa on totuttu pitämään laitteita ja palveluita tarjoavien yritysten omaisuutena. Datasäädös kääntää asetelman ympäri: jatkossa verkkoon yhdistetyt tuotteet ja liitännäispalvelut tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että niiden keräämä **data on oletusarvoisesti myös käyttäjän saatavilla helposti, turvallisesti ja maksutta.**

Säädös määrää verkottuneen tuotteen tai siihen liittyvän palvelun valmistajan tarjoamaan käyttäjälle pääsyn tuotteen tai palvelun käytöstä syntyneeseen dataan. **Käyttäjällä on vapaa oikeus hyödyntää dataa ja toimittaa se kolmannelle osapuolelle jalostettavaksi.**

Datanjakovelvoitteet koskevat

- tuotteen tai palvelun käytöstä syntynyttä **dataa**
- laitteiden haettavaksi suunniteltua **raakadataa** sekä
- **selittävää dataa** (mukaan lukien datan tulkitsemiseksi ja käyttämiseksi tarvittava metadata)
- **Jakovelvoite ei lähtökohtaisesti koske pidemmälle jalostettua dataa**

Data-asetus pyrkii edistämään **teollisen datan saatavuutta** ja **käyttöä** eurooppalaisilla sisämarkkinoilla. Säädös vahvistaa **käyttäjien oikeutta hyödyntää ja jakaa eteenpäin** verkottuneiden tuotteidensa ja niihin liittyvien palveluiden **käytöstä syntynyttä dataa**. Säädös koskee verkkoon liitettyjä laitteita sekä näiden liitännäispalveluita.

Eli mikä muuttuu?

Laitteita ja palveluita tarjoava yritys: Laitteet ja palvelut suunniteltava ja toteutettava niin, että data saatavilla käyttäjälle helposti, turvallisesti ja maksutta koneluettavassa muodossa

→ Dataa on jaettava osana myytävää ratkaisukokonaisuutta käyttökelpoisena, MUTTA

→ Jaettavaa dataa voi myös hyödyntää osana uusia liiketoimintaratkaisuja

Käyttäjä: Ratkaisun (laitteen, palvelun, laitteen+palvelun) käytössä syntynyt data saatavaksi koneluettavassa muodossa

→ Datan hyödynnettävyys paranee, parantaa mahdollisuuksia tehostamiseen dataperustaisesti

→ Avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia datan ympärille

Kolmannet osapuolet: laitteiden ja palveluiden käyttödataa entistä enemmän saatavilla → mahdollisuus erikoistua relevantin datan fuusioinnin, yhdistämisen, analysoinnin ja palveluiden tarjoamisen kautta

→ **Data-arvoketjut** rakentuvat aiempien datan jakoa koskevien sillojen purkautuessa

Tärkeää huomioda: Jaettava data ei koske liikesalaisuuksia eikä immateriaalioikeuksia

Case-esimerkki: Datasäädöksestä mahdollisuuksiin eri aloilla

Paremmat, edullisemmat ja oikeaan aikaan tarjotut huolto- ja ylläpitopalvelut

Robottisolu hajoaa tehtaassa. Robottisolun toimittanut valmistajayritys tarjoaa korjauspalvelua, mikä kuitenkin saatavilla pitkällä viiveellä ja epäedullisin ehdoin. Robottisolua tuotannossaan käyttävä pk-yritys voi pyytää pääsyn dataan, jakaa datan kolmansille osapuolille ja saada korjauksen tuotannon kannalta kriittiseen tuotantosoluun edullisemmin, nopeammin ja dataan perustuen.

Monien datalähteiden yhdistäminen toiminnan optimoimiseksi

Maanviljelijä käyttää toiminnassaan useita eri kytkettyjä laitteita, kuten traktoria ja vaikkapa kastelu-, ilmanlaatu- ja sähkönkulutusdataa. Aiemmin eri laitteiden ja palveluiden tarjoajille jäänyt data pirstaloitui, mutta datasäädöksen myötä maanviljelijä voi pyytää datan eri lähteistä, fuusioda dataa ja optimoida toimintaa useisiin datalähteisiin perustuen. Arvioiden mukaan datavetoinen optimointi voi tarjota jopa 10-20% säästöt sektoreilla.

2. Verkottuminen

Organisaatorajat ylittävä datan jakaminen ja hyödyntäminen

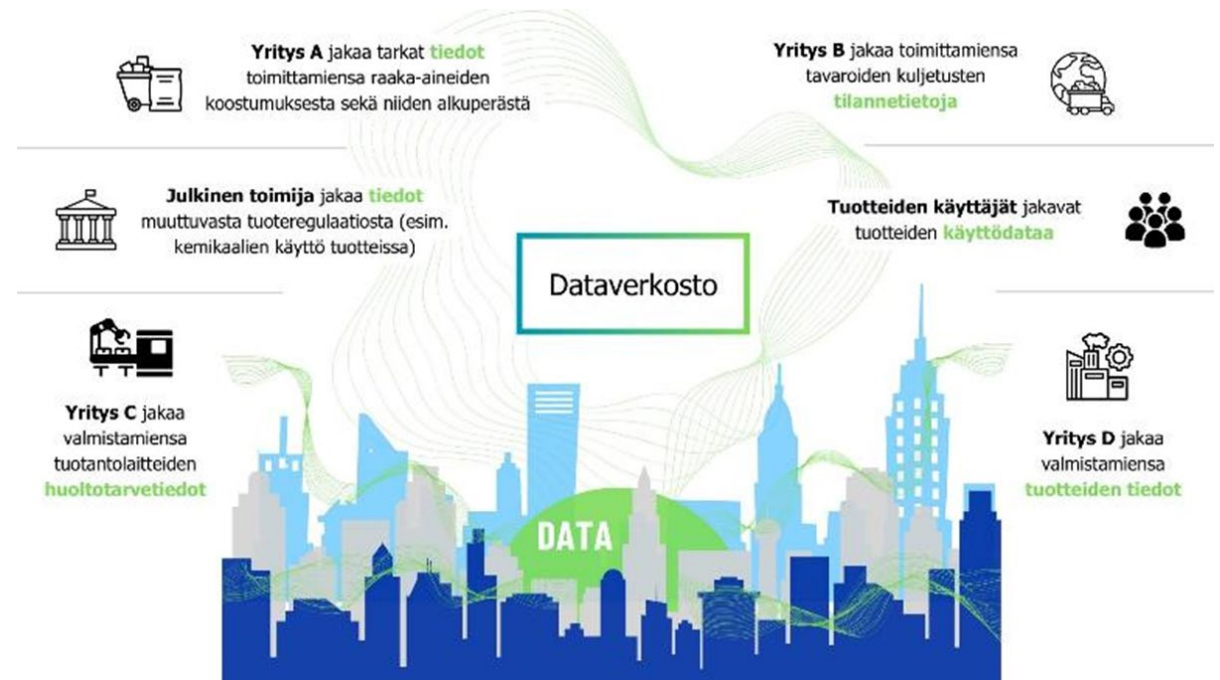
Dataverkostot ja ekosysteemit – mistä löytyy kumppaneita

Dataverkosto on ryhmä toimijoita, jotka haluavat **luoda uutta liiketoimintaa** ja **lisääarvoa** jakamalla dataa keskenään

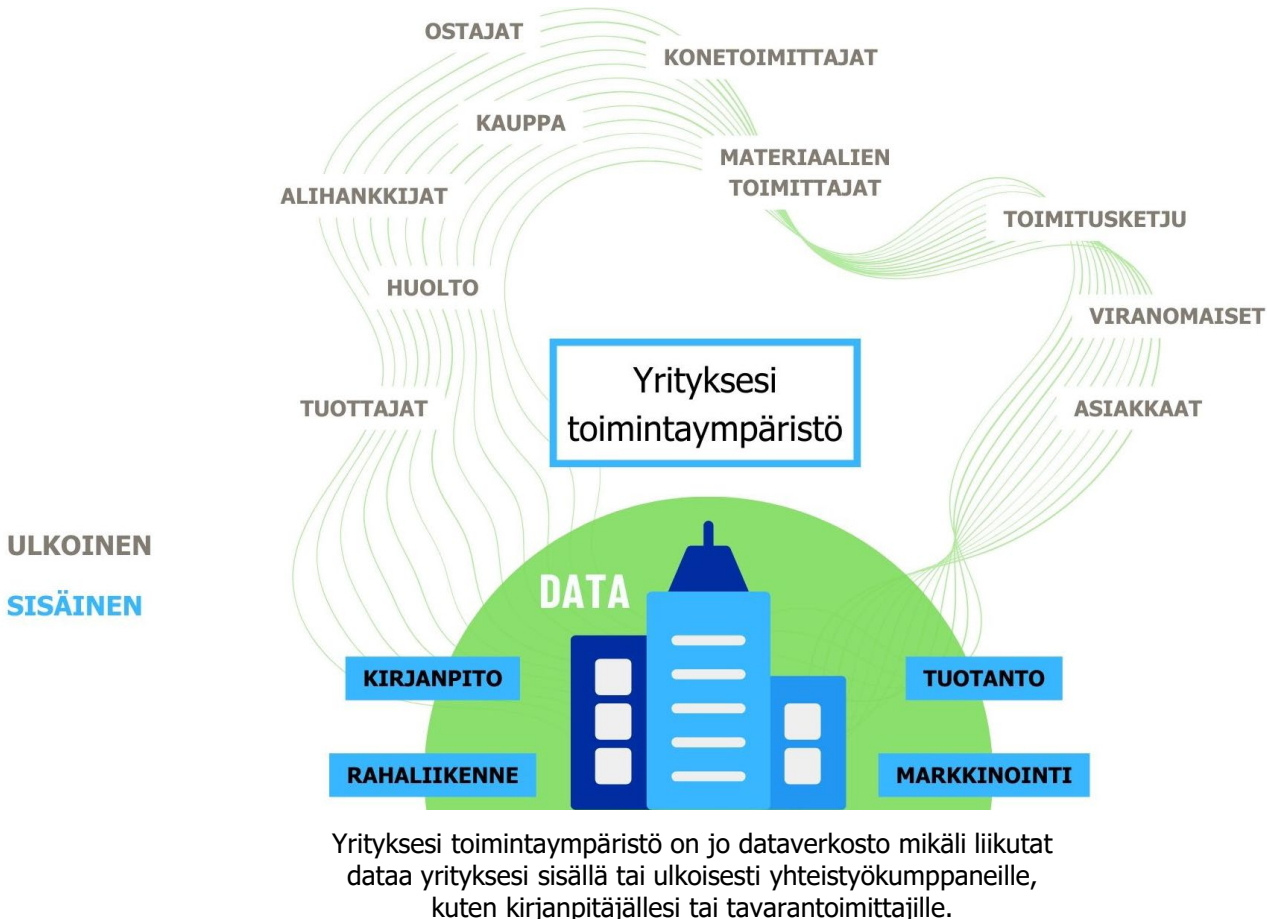
Lisääarvo: kustannusten jakaminen, innovaatiokyvykkyydet, markkinoiden kehityksen demokratisointi, jaettu ”datan markkinapaikka”, laajempien tavoitteiden (esim. vihreä siirtymä) edistäminen arvoketjussa

Kotimaan ja EU:n dataverkostot kehittyvät jatkuvasti, muutama kärkiverkosto on jo skaalautumisvaiheessa. Useat verkostot ovat toiminnassa paikallisella tasolla ja laajenevat eurooppalaiseen mittakaavaan.

Suomalaisia esimerkkejä dataverkostoista ovat muun muassa [Food Data Finland](#) ja [Liikenteen dataekosysteemi](#)

Data verkostoissa

Dataverkosto toimiakseen vaatii datan yhteistoimivuutta

Verkostossa toimijoiden pitää ymmärtää käytettävissä olevan datan merkitys, luottaa sen laatuun ja pystyä käyttämään sitä omissa järjestelmissään vaivatta. Tämä vaatii sen, että verkostossa terminologia on harmonisoitu ja data on standardoitu, jotta datan yhteentoimivuus varmistetaan.

Terminologian harmonisointi tarkoittaa eri organisaatioiden ja toimijoiden käyttämien termien ja määritelmien yhdenmukaistamista. Tämä auttaa varmistamaan, että kaikki osapuolet ymmärtävät datan merkityksen samalla tavalla, mikä vähentää väärinkäsityksiä ja parantaa viestintää.

Datan standardointi puolestaan viittaa datan rakenteen, muotojen ja sääntöjen yhdenmukaistamiseen. Kun dataa käsitellään ja tallennetaan standardoiduissa muodoissa, se helpottaa datan vaihtamista ja yhdistämistä eri järjestelmien välillä.

Case-esimerkki: SCSN ja MCB

Hollantilainen Smart Connected Supplier Network (SCSN) on Euroopan suurin toimiva hajautettuun infrastruktuuriin perustuva dataverkosto. Verkostoon kuuluu yli 430 valmistavan teollisuuden yritystä, jotka pystyvät verkoston kautta jakamaan turvallisesti ja automatisoimaan myyntitilausten, laskujen pakkaus- ja tuoteluettelojen ja toimitusketjutietojen käsittelyn. Verkoston teknisenä selkärankana toimiva data-avaruus kytkeytyy yritysten ERP-järjestelmiin, jolloin verkoston ja toimitusketjun datan kytkeminen omiin prosesseihin jouhevoituu.

Hollantilainen metallialan pk-yritys MCB toimitti aiemmin asiakkaillensa tiedot materiaalityökaluista (koostumuksesta, sarjanumeroista) sähköpostitse, mikä edellytti sekä MCB:llä että asiakkaalla paljon manuaalista työtä. SCSN-verkoston kautta prosessi on pystytty automatisoimaan: Nyt toimituksen tiedot siirtyvät oikeaan tietueeseen ja linkittyvät suoraan oikeisiin kohtiin asiakkaiden ERP-järjestelmistä.

Dataverkostoon ja tekniseen järjestelmään liittyminen on vähentänyt virheiden määrää, sujuvoittanut prosesseja ja mahdollistanut tulevaisuuden rakentamisen asiakas- ja sääntelyvaatimuksiin (kuten päästöregulaatio) vastaamiseen.

3. Rohkeat avaukset ja riskinotto

Liiketoimintamahdollisuuksiin tarttuminen ja vipuvarsien
hyödyntäminen – yhdessä kumppanien kanssa

Esimerkki rohkeasta loikasta datataloustoimijaksi: ITA Nordic

(lähde: Data Spaces Alliance Finland)

Datan jakamisen avulla suomalainen alihankintakonepaja nostaa rooliaan kansainvälisessä toimitusketjussa ja kasvattaa kilpailukykyään

ITA Nordic hyödyntää dataa koko tuotantoketjussaan raaka-aineiden hankinnasta lopputuotteiden toimittamiseen

Tunnistettut hyödyt:

"Top-line –hyödyt": Data osaksi kokonaisratkaisua, data olennaisena osana asiakastoimituksia

-> Lisää myyntiä, arvon jalostuminen, parempi asiakassitoutuminen

"Bottom-line –hyödyt": prosessit tehostuvat, laatu paranee ja hukka vähenee

-> Dataperustainen *automaatio* ja *analytiikka* mahdollistavat nopean reagoinnin poikkeamiin

Arvoketjuhyödyt: Oma asema arvoketjussa, palvelukyky ja vaatimuksiin vastaaminen paranevat

-> Digitaalinen tuotepassi ja vastuullisuusdata tuovat kilpailuetua toimitusketjussa ja helpottavat regulaatiovaatimusten täyttämistä

Esimerkki rahoitetusta hankkeesta – DAPONET

(ITA Nordic & Sandvik)

Hankkeen taustana **digitaalisen tuotepassin** vaatimus tuotteen elinkaaridatan avoimuudesta

- **Co-innovation** -yhteishankkeessa mukana Sandvik + 5 alihankintayritystä
 - Tavoiteltuna lopputulemana Sandvikin kaivosporaa koskeva valmistusdatapohjainen tuotelinssi, jossa valmistusverkoston syntynyt data toimii uusien tarjoamien ja elinkaaripalveluiden mahdollistajana
- 2026 loppuun jatkuvan hankkeen laajuus on noin 7M€; Business Finlandin osuus rahoituksesta on noin 3M€
- ITA Nordic: Datan jakaminen arvoketjussa osittain tulevan sääntelyn edellytyksien kautta, mutta myös liiketoiminnan mahdollisuutena
 - Projektissa ITA Nordic
 - Määrittelee omaa ja arvoketjun keskeistä dataa, kehittää datan saatavuutta ja keräämismenetelmiä sekä rakentaa rajapintoja datan jakamiseen, MUTTA MYÖS
 - Määrittää datalla tuotettavaa lisäarvoa, selvittää arvonmuodostusta uusien palveluiden muodossa ja kartoittaa keinoja verkoston arvonluontiin läpi tuotteen elinkaaren

DATATALOUDEN OHJELMAN ROOLI RAHOITUKSESSA

Ohjelman tuottamat **aktivoinnit** ja hankeaihioiden **sparraus** syöttävät Business Finlandin rahoitustoimen ”suppiloa” hankkeilla joissa **datan (vaihdannan) avulla luodaan uutta liiketoiminnallista arvoa kohti kansainvälisiä markkinoita**

Tärkeimmät palvelut

- Yritysten ja tutkimuslaitosten verkottaminen
- Yritys- ja yhteishankkeiden sparraus
- Innostavien menestystarinoiden jakaminen; ”lessons learned”
- Tiedottaminen mm. EU-säätelystä, rahoituksesta ja verkostoista
- Oivalluttaminen

Data, datatalous ja kasvu

Pelikirjan keskeisistä teemoista

Datatalouden suomalainen paradoksi – ja EU-pelikirja

Havainto antaa viitettä siihen, että vaikka **Suomi on digitalisaation eturintamassa**, meidän on vielä tehtävä **paljon työtä**, jotta voimme **muuttaa potentiaalimme kilpailueduksi ja kasvuksi**

1. Siksi pelikirjamme **kannustaa yrityksiä uudistamaan** liiketoimintaansa data avulla, sekä,
2. Esittelee **kansallisten ja EU-toimijoiden** tarjoamia **mahdollisuuksia** yrityksille, jotka **haluavat siirtyä kohti datavetoista liiketoimintaa**

Datatalouden EU –pelikirjan kaksi versiota

BUSINESS
FINLAND

Data, datatalous ja kasvu

Näin hyödynnät EU:n mahdollisuudet yrityksessäsi

Käsikirja

Data, datatalous ja kasvu

- Näin hyödynnät EU:n mahdollisuudet yrityksessäsi

Esitysversio – n 100 diaa

”Iltalukemisversio” – proosaa n 60 sivua

1

TOIMINTAYMPÄRISTÖ ja SEN MUUTOKSET

SÄÄNTELY

SISÄMARKKINAT

VERKOSTOT

DATA-AVARUUDET

RAHOITUS

EKOSYSTEEMIT

**PELIKIRJAN
KESKEISET
TEEMAT**

MATURITEETTI

MUUTOS

KYVYKKYYDET

INNOVAATIOT

2

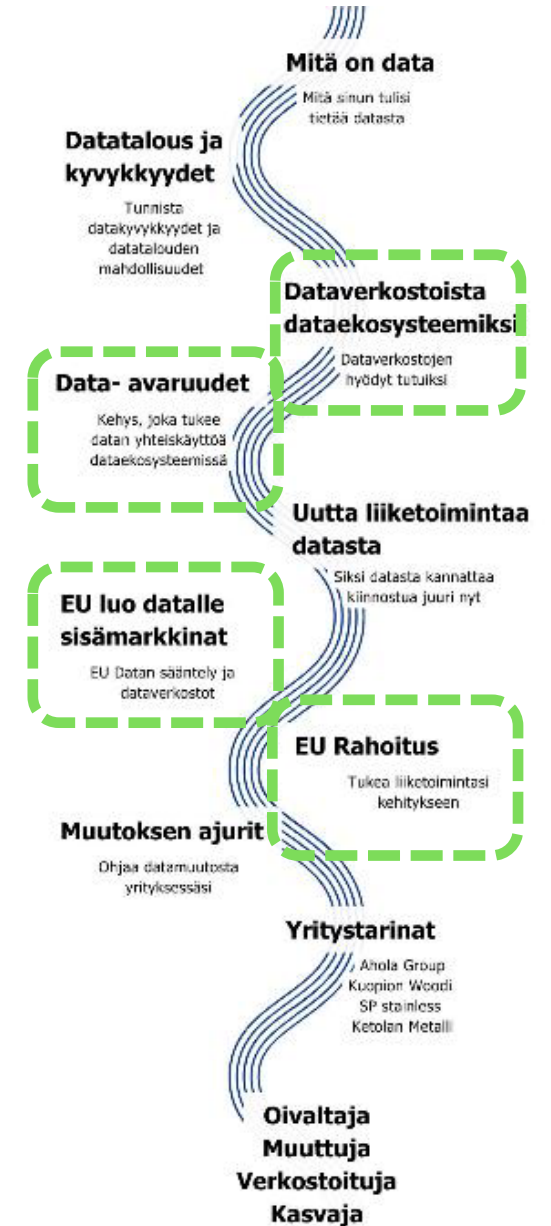
YRITYKSEN UUDISTUMINEN ja KASVU

Pelikirjan teemat

1 Eurooppalainen datatalouden toimintaympäristö

1. Pää tavoitteenamme on ollut **inspiroida** ja **ohjata** yrityksiä kohti parempaa ymmärrystä EU:n data**verkostoista**, **-sääntelystä** ja **-rahoituksesta**
2. Tarjoamme kattavaa tietoa **EU:n tarjoamista mahdollisuuksista**, mm eurooppalaisista yhteisistä **datahankkeista**
3. Käsitlemme **datasääntelyä**, mukaan lukien **EU:n datasäädös**, **kestävyysraportointidirektiivi** ja **digitaalinen tuotepassi**.

EU:n sääntely tulee vaikuttamaan merkittävästi moniin suomalaisiin yrityksiin, ja sen ymmärtäminen on tärkeää, jotta yritykset voivat sopeutua ja hyödyntää uusia mahdollisuuksia.

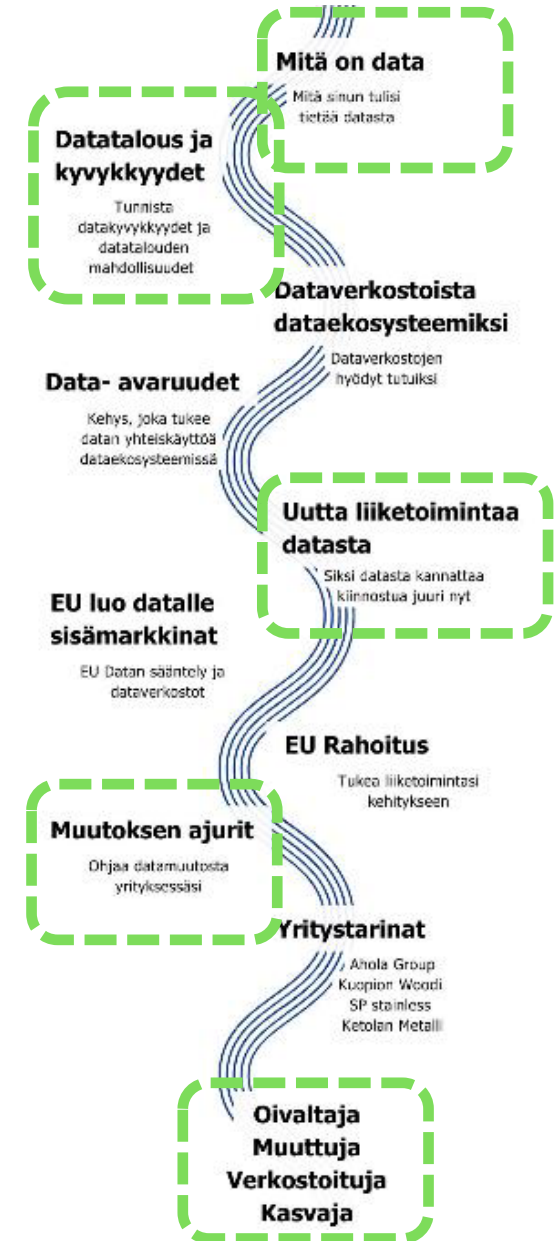

Pelikirjan teemat

2 Yrityksen uudistuminen ja kasvu

1. Esittelemme käytännön askeleita, joilla yritykset voivat **kehittää dataosaamistaan ja ymmärrystään datataloudesta**.
2. Tarjoamme välineen arvioida **datamaturiteettia**, jonka perustella voidaan hahmottaa **seuraavia askeleita kohti datavetoisempaa liiketoimintaa**.
3. Esittelemme käytännön **työkaluja ja tietoa** datan hyödyntämiseen, jotta yritykset voivat menestyä datavetoisessa liiketoimintaympäristössä.

Kirja toimii oppaana, joka auttaa yrityksiä navigoimaan datatalouden haasteissa ja mahdollisuuksissa, ja sen avulla voidaan luoda vahvempia ja kilpailukykyisempiä liiketoimintamalleja.

Yrityksen dataprofiili

Taulukko auttaa
yrityksiä
tunnistamaan **oman
datakyvykkyytensä
tason** ja löytämään
seuraavat
kehitysaskeleet.

Maturiteettitesti on
ohjeellinen työkalu
yrityksen
datakyvykkyyden
arviointiin ja
kehitysalueiden
tunnistamiseen.

TEEMA	OIVALTAJA	MUUTTUJA	VERKOSTOITUJA	KASVAJA
JOHDON SUHTAUTUMINEN DATAAN	Data tai sen hyödyntäminen ei ole johdon agendalla.	Johto ymmärtää datan päälle ja tekee konkreettisia toimenpiteitä datan hyödyntämisen edistämiseksi.	Johtoryhmässä tai yrityksessä on data-alueen kehittämisestä vastaava jonka vastuulla datan hyödyntämisen edistäminen systemaattisesti.	Koko johtoryhmä ymmärtää datan tärkeyden ja data on koko johtoryhmän agendalla.
STRATEGINEN NÄKÖKULMA	Data ei näy yrityksen strategiassa.	Yrityksen strategiassa näkyy yksittäisiä dataan liittyviä asioita.	Data on selkeä ja olennainen osa yrityksen strategiaa.	Yrityksellä on oma data strategia, joka on laadittu tukemaan liiketoiminta strategiaa. Uusia hyödyntämiskohteita datalle kehitetään strategian pohjalta.
DATAN HYÖDYNTÄMINEN PÄÄTÖKSEN- TEOSSA	Dataa hyödynnetä satunnaisesti päätöksenteossa. Ymmärretään että sitä olisi syytä hyödyntää parempien päätösten ja tulosten saavuttamiseksi.	Liiketoiminnan kriittiset päätökset (esim. investoinnit) pohjautuvat dataan.	Päätökset pohjautuvat dataan ja faktoihin.	Päätökset pohjautuvat dataan ja datan pohjalta laaditaan ennusteita. Analyyseissä ja ennusteissa hyödynnetään edistyneitä algoritmeja (ML).
OSAAMINEN JA KULTTUURI	Yksittäiset työntekijät ymmärtävät datan arvon ja hyödyntämisen mahdollisuudet. Osaamisen kehittämiseen ei ole resursseja eikä aikaa.	Datan hyödyntämiseen on koulutusta, yrityskulttuuri kannustaa datan hyödyntämiseen.	Datan merkitys ymmärretään ja osaamista kehitetään systemaattisesti ja datan hyödyntämiseen kannustetaan. "datan lukutaitoa" kehitetään.	Kannustimet olemassa datan hyödyntämiseen ja jokainen ymmärtää datan arvon. kouluttautuminen ja kehittäminen on jatkuvaa
TIEDONHALLINTA (DATA GOVERNANCE)	Datalla ei ole omistajuutta eikä dataa hallita.	Osalle datasta on omistajuus määritetty. Omistajuutta ei ole täysin jalkautettu yritykseen.	Liiketoiminnan kannalta tärkeille Datoille on määritetty selkeät omistajat ja hallintamalli, jota noudatetaan.	Datalle on hallintamalli, omistajuus ja ohjaus. Hallintaa kehitetään systemaattisesti ja tuloksellisesti.
DATAN LAATU	Datan laadusta ei ole ymmärrystä eikä sitä seurata.	Osalle datasta on määritetty laadullisia mittareita. Data virheiden korjaus on reaktiivista. Tiedetään että datan laatua täytyisi parantaa.	Liiketoiminnan kannalta kriittisille datoille on laadulliset mittarit ja datan laadun parantaminen on proaktiivista.	Datan laadulle on mittaristot joita seurataan ja datan laatua parannetaan systemaattisesti.
TEKNINEN INFRASTRUKTUURI	Dataa talletetaan erillisissä järjestelmissä. Tiedon siirroissa järjestelmien välillä tehdään paljon manuaalista työtä.	Järjestelmät, jotka käsittelevät liiketoiminnan kannalta kriittistä dataa on integroitu.	Yrityksen tekninen data infrastruktuuri tukee datan tehokasta jakamista ja siirtämistä sisäisesti.	Yrityksen tekninen data infrastruktuuri tukee datan tehokasta jakamista niin sisäisesti kuin ulkoisesti.

Yritysten tarinat – mitä niistä voimme oppia

Esittelemme yrityksiä, jotka ovat onnistuneesti **hyödyntäneet dataa toiminnassaan**.

Tarinoissa tarkastellaan yritysten kohtaamia haasteita, ratkaisuja ja päätöksentekoprosesseja, sekä investointien **vaikutusta liiketoiminnan kehitykseen**.

Toivomme näiden uudistumistarinoiden **inspiroivan** lukijaa!

 Ahola Group on moderni logistiikka-alan toimija, jonka liiketoiminnoissa yhdistyvät alan pitkä kokemus niin runkokuljetusten kuin erikoiskuljetusten osalta, sekä uutena liiketoimintana muodostettu logistiikkasuunnittelun järjestelmätoimittajuus.	 Kuopion Woodi on kotimainen julkilojen huonekaluvalmistaja, jolle data ja sen hyödyntäminen ovat olleet avainasemassa yrityksen toiminnassa, kasvussa ja kansainvälisille markkinoille siirtyessä.
 SP stainless Oy:n ydinosaamista on ruostumattomien sekä haponkestävien terästen, putkistojen, esivalmisteiden ja laitteistojen hitsaaminen ja kokoonpano prosessiteollisuuden tarpeisiin.	 Ketolan Metalli valmistaa pitkällä kokemuksella yksittäisiä komponentteja, osavalmisteita ja toimittaa valmiin tuotteen testattuna ja pakattuna.

Lisätietoa ohjelmasta

Data Economy

Newsletter September 2023

Greetings from Data Economy Program Team

Dear Friends

Business Finland has started the autumn activities and we are excited to tell you that there will be many different interesting events and publications in the autumn!

Data Economy Program and BusinessOulu organized a roadshow event on digitalization, data economy and sustainability in Oulu on 19th September. We had many great presentations, such as **Futurice, Nokia, LastBot, Bittium and Louhe** as well as interesting pitchings from many different organizations. We have now gathered the event materials, check them out!

**BUSINESS
FINLAND**

ON AIKA AJATELLA ISOSTI

SUOMI NÄYTTÄÄ TIEN
TULEVAISUUTEEN

otto.vainio@businessfinland.fi

PYSY KUULOLLA

Tilaa uutiskirje

TUTKI MAHDOLLISUUKSIA

Tutustu sivustollamme alallesi oleelliseen lisätietoon

OLE YHTEYDESSÄ

Ota yhteyttä sivustomme kautta